

**BINNENGEKOMEN
TEAM DOCUMENTSERVICES
D.D. 13-02-2023
No. 2023.00874
Portefeuillehouder: Wet. Bastiaens
Organisatieonderdeel: Economie en Cultuur**

Aan het college van burgemeester en wethouders van Maastricht
Postbus 1992
6201 BZ MAASTRICHT

Maastricht, 13 februari

Betreft: Schriftelijke vragen M:OED - ontwikkelingen gemeentelijk museum in Centre Céramique

Geacht college,

Tijdens een presentatie voor het domein Economie en Cultuur en later in de krant, werd het ons duidelijk dat er plannen zijn om Centre Céramique te herstructureren, waarvan het meest in het oog springende plan is om op zeer korte termijn een nieuw museum over Maastricht te starten. In het boek *Centre Céramique; Een nieuw cultureel informatiecentrum in Maastricht* dat ter gelegenheid van de opening werd uitgebracht staat dat: "het Centre Céramique een drempelloze ontmoetingsplaats moet worden waar een open uitwisseling van ideeën uit verschillende culturen tot stand komt en waar de maatschappelijke barrières tussen geïnformeerden en niet-geïnformeerden worden geslecht."

De stadsbibliotheek is nu bij uitstek een plek in de stad waar iedereen welkom is. Het fungeert als een van de weinige 'derde plekken' waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Daarnaast zorgen mooie tentoonstellingen, die erg toegankelijk zijn, op een laagdrempelige wijze voor kennismaking met kunst en cultuur. Dit alles naast de belangrijke basisfunctie als ruim opgezette bibliotheek.

Wat ons betreft hoeft niet iedere plek in het centrum van Maastricht benut te worden om de toeristische waarde van de stad te verzilveren. Want in een schitterende stad als Maastricht zou er in vrijwel ieder gebouw een hoog financieel rendement behaald kunnen worden als horecagelegenheid. Maar het Centre Céramique, met al haar voorzieningen, had juist niet als doel om winst te maken.

Een toegankelijke stadsbibliotheek is cruciaal om de levendigheid van de stad te behouden en voor het voorzieningenniveau van de eigen inwoners. De plannen zoals die er nu liggen lijken een breuk in deze open toegankelijke traditie van de stadsbibliotheek. We hebben dan ook enkele vragen die gaan over het dialoogplein, het stadsmuseum, en de financiering hiervan.

In de eerste plaats betreffen de verandering de verplaatsing van Coffee Lovers van de eerste verdieping en de Annex naar de centrale hal van het gebouw die de naam dialoogplein zal krijgen en waar ook de leestafels geplaatst zullen worden.

1. Op welke manier voegt deze horecavoorziening in de hal van Centre Céramique iets bijzonders toe aan de stad? In hoeverre kan verwacht worden dat de gesprekken aan deze

tafels anders zullen zijn dan gesprekken bij de andere vestiging(en) van Coffee Lovers op Plein 1992 of café Zuid?

2. Zal dit dialoogplein gebruikt gaan worden voor discussiebijeenkomsten en kunnen groeperingen in de stad op een makkelijke manier gebruik maken van deze ruimte om daar een ('s avonds) discussiebijeenkomst te organiseren?
3. Hoe wordt in de nieuwe situatie gewaarborgd dat bezoekers die voor de leestafel komen zich niet bezwaard voelen om de krant te komen lezen zonder dat ze het gevoel hebben dat ze iets moeten consumeren bij Coffee Lovers?

Er zijn een aantal musea over gemeenten in Nederland. In de meeste gevallen gaat dit om heel bescheiden musea met rond de 10.000 bezoekers per jaar, denk aan Stedelijk Museum Almelo, het Edams museum, of het Gorcums museum. Er zijn slechts enkele stadsmusea die een noemenswaardige omvang hebben. Rotterdam heeft onlangs het Rotterdam Museum gesloten, omdat de 2 miljoen euro subsidie per jaar onvoldoende reuring in de stad opleverden. Voor zover wij weten trekt alleen het Amsterdam museum veel (zo'n 200.000 bezoekers per jaar in 2017) en het Haags Historisch Museum redelijk wat bezoekers (28.000 betalende bezoekers in 2018).

4. Heeft Maastricht echt een nieuw museum nodig? In het najaar staat een discussie met de Raad gepland over het museumbeleid. Is het niet belangrijk om deze plannen in de Raad te bespreken en pas dan beslissingen te nemen over een nieuw museum?
5. Gaat een museum over Maastricht niet in tegen de gedachte dat Centre Céramique mensen in contact moet brengen met verschillende culturen en dus niet alleen gericht moet zijn op de eigen stad?

De bestaande Nederlandse stadsmusea krijgen aanzienlijk meer subsidie van de gemeente dan dat ze verdienen aan de kaartverkoop. Volgens cijfers van het CBS zijn de opbrengsten uit kaartverkoop in het gemiddelde museum in Nederland slechts goed voor 20% van de kosten. In dit geval zou dat betekenen dat voor een museum met een opbrengst uit kaartverkoop van 100.000 euro een half miljoen kosten gemaakt moeten worden. Verder zijn in het Meerjarenplan 2022-2026 de personeels- en gebruikskosten van het museum niet apart van de totale kosten van Centre Céramique opgenomen. Museums staan er ook om bekend dat ze bij tijd en wijle in de financiële problemen komen.

6. Kunt u een overzicht van de totale verwachte jaarlijkse kosten van het Maastricht Museum geven, inclusief het gebruik van het gebouw en de inzet van personeel?
7. Betekent de oprichting van Maastricht Museum dat regelmatig een beroep op de gemeente gedaan zal worden om bij te springen? Hoe worden deze risico's afgedekt?
8. Waarom verwacht het college dat het Maastricht Museum 50.000 bezoekers per jaar kan trekken?
9. Het gaat niet bijzonder goed met de musea in Maastricht. Zowel het Bonnefantenmuseum als het Natuurhistorisch Museum trekken minder bezoekers dan vergelijkbare musea in vergelijkbare steden. Vindt het college het niet belangrijker om eerst te werken aan een versterking van de bestaande musea, alvorens een nieuw museum op te richten?

Volgens het meerjarenplan zal in 2026 650.000 euro via fondsen worden binnengehaald.

10. Is dit volgens het college een redelijke inschatting? Zijn er voorbeelden van vergelijkbare instellingen die een vergelijkbaar bedrag middels fondsenwerving verwerven?

11. Is de wens om fondsen te werven een belangrijke drijfveer om een museum te starten?
Musea krijgen over het algemeen immers veel meer middelen uit fondsen dan bibliotheken.

Subsidies van loterijen worden benut om meer mensen aan het gokken te krijgen, en deze bedrijven hebben vrij agressieve strategieën, waarbij ze beïnvloeding van de instellingen in hun expositiebeleid niet schuwen en ook druk uitoefenen op de leiding van musea om in het publieke debat hun belangen te ondersteunen.¹

12. Verwacht het college dat eventuele middelen uit fondsen voor een groot deel loterijen zal betreffen?
13. Hoe denkt het college over de negatieve kant van subsidies van loterijen, met name voor publieke instellingen?
14. De middelen van alle fondsen om cultuur te ondersteunen zijn beperkt en over het algemeen verdelen ze hun bijdragen evenredig over het land. Deelt het college onze zorg dat als het dit nieuwe museum lukt om fondsen te werven, daarmee minder middelen beschikbaar zullen zijn voor bestaande musea in Zuid-Limburg?

In onze ogen moet Centre Céramique vooral een ontmoetingsplaats voor iedereen blijven waar mensen kennis kunnen maken met kennis en cultuur van over de hele wereld. Dat mag in onze ogen wat kosten, maar het kost ook veel. De huidige begroting betekent dat via de belastingen iedere Maastrichtenaar jaarlijks al zo'n 60 euro bijdraagt.

15. Is het college met ons eens dat het vanuit deze optiek vreemd is dat al die burgers die bijdragen aan Centre Céramique en die soms binnenliepen om mooie tentoonstelling te bezoeken, nu 8 á 10 euro moeten gaan betalen?
16. Welke consequenties zal het introduceren van een entreeprijs hebben op de toegankelijkheid van de tentoonstellingen in Centre Céramique?
17. In hoeverre moet de bibliotheek plaats maken voor het nieuwe museum? Met de komst van de muziekschool is de ruimte voor de bibliotheek al flink verminderd. Betekenen de huidige ontwikkelingen dat de ruimte voor de bibliotheek verder beperkt gaat worden?

Met vriendelijke groet,

namens de fractie van M:OED

Martin van Rooij

¹ Een interessant boek hierover is *De mannen van de droomfabriek* van Ineke Holtwijk.